

14082021 GA Wan wie uur dän Tällerraant kiekje

Wan wie uur dän Tällerraant kiekje

SATERFRIESISCH Bloot in't Seelterlound kon me Seelterfräisk bale!

VON WALTER JETTEN

SATERLAND - Bloot in't Seelterlound kon me Seelterfräisk bale! Un wan wie uur dän Tällerraant kiekje bie do Wäästfräisen in do Niederlounde un do Noudfräisen in Släswiek-Holsteen? Kon me disse Sproaken ferstounde wan me Seeltersk kon?

Ju simpele Antwoud is: „noa, dät gungt nit.“ Do Noudfräisen kwede ‚iiljtörn‘ tou n Fjuurtouden un do Wäästfräisen kwede ‚heit‘ tou hieren Babe. Do tjo fräiske Sproaken häbe

sik uut et Ooldfräisk äntwikkeld, dälich sunt dät oaber oainständige Sproaken. Kon me dan nit n bitje ferstounde? Do fräiske Sproaken sunt daach Fjuund?

Jee, dät rakt altied noch Gemeenskuppelkaide twiske do fräiske Sproaken. Ljude do Seeltersk bale konnen, häbe also n Foardeel. Beginne wie mäd dät Woud Baiden, dät is ap Wäästfräisk ‚bern‘ un ap Noudfräisk ‚bjarn‘.

Deer mout me fielicht noch n bitje ättertoanke, man dät is daach gans wät uurs as dät platdüütske,

hoochdüütske of niederloundske Woud ‚Kind‘? Noch n Biespil is dät Tälwoud fjauer.

Ap Wäästfräisk is dät ‚fjouwer‘ un ap Noudfräisk is dät ‚fjouer‘. Dät wädt n bitje uurs skreeuwen, man ju Uutsproake is gjucht eenlich.

Uk in ju Grammatik rakt et fuul Gemeenskuppelkaide. Tou Beispiel ju Verbstruktuur fon't Wäästfräisk un Seelterfräisk. Do Verben tonkje, ferwachtje un fiskje sunt ap Wäästfräisk ‚tankje‘, ‚ferwachtsje‘ un ‚fiskje‘. Un wäl ju seelterfräiske

Konjugation koant, mout ap Wäästfräisk nit moor so fuul lere. Koast du al Seeltersk bale un wolt du Noudfräisk deertou lere? Do Artikkele koast du al!

Do Artikkele die, ju un dät sunt ap Noudfräisk ‚di‘, ‚jü‘ un ‚dät‘. So gans uurs is dät also nit!

Wäl Seeltersk boalt, kon fuul eenfacher Wäästfräisk of Noudfräisk lere. Wäl dät moaket häd Tougoang tou ne rieke Kulturwareld ful fräiske Bouke un Musik un noch fuul moor. Noch n Grund also, uum Seelterfräisk tou leren!